

Verslag bestuurlijke conferentie RUD Zuid-Limburg

2 september 2011

Aanwezig

Wethouder Bijen (voorzitter)	Beek
Gedeputeerde Janssen (voorzitter)	Provincie Limburg
Burgemeester Brocken	Brunssum
Wethouder Custers	Eijsden-Margraten
Burgemeester Van den Tillaar	Gulpen-Wittem (spreekt ook namens Vaals)
Burgemeester Depla	Heerlen
Wethouder Weijers	Kerkrade
Burgemeester Vlecken	Landgraaf
Wethouder Janssen	Landgraaf
Wethouder Willems	Maastricht
Wethouder Dolmans	Meerssen
Burgemeester Vos	Nuth
Burgemeester Clermonts	Onderbanken
Burgemeester Link	Schinnen
Burgemeester Bogman	Simpelveld
Burgemeester Cox	Sittard-Geleen
Wethouder Ie	Stein
Burgemeester Eurlings	Valkenburg aan de Geul
Burgemeester Sprokkel	Voerendaal
Mevrouw Arents	Maastricht
De heer Sijmons	Sittard-Geleen
Mevrouw Van der Heijden	Vaals
De heer Linkens	Valkenburg aan de Geul
Mevrouw Kobes	Provincie Limburg
De heer Steynebrugh	Provincie Limburg (regie)
Mevrouw Linssen (verslag)	Provincie Limburg (regie)
De heer Teunisse	PriceWaterhouseCoopers
De heer Gronouwe	PriceWaterhouseCoopers

Wethouder Willems heet iedereen welkom in het stadhuis van Maastricht en spreekt de hoop uit dat we vandaag tot elkaar komen, zodat we stappen kunnen zetten om tot één RUD te komen in Zuid-Limburg.

Wethouder Bijen memoreert de afspraak van de Stuurgroep RUD Zuid-Limburg waarbij de intentie is uitgesproken om te komen tot één RUD op de schaal van Zuid-Limburg. Hij heeft samen met gedeputeerde Janssen, die de bestuurlijk regisseur is in dit proces, afgesproken om gezamenlijk op te trekken in dit proces en deze bestuursconferentie gezamenlijk voor te zitten. Hij vermeldt dat de heer Steynebrugh namens de gedeputeerde trekker is in de regierol. Het is een goede zaak dat gemeenten en provincie samen optrekken in het proces van RUD-vorming.

Het doel van deze bestuursconferentie is om fase 1 in het RUD-proces af te sluiten en gezamenlijk te concluderen welk model de voorkeur heeft. De heer Teunisse presenteert de resultaten van het onderzoek dat in fase 1 is uitgevoerd door PriceWaterhouseCoopers. Hij start met een toelichting op de wijze waarop het onderzoek is aangepakt. Het resultaat is een programma van eisen dat als volgt luidt: er moet voldaan worden aan de kwaliteitscriteria, er moet kwaliteitsverbetering gerealiseerd worden (met name op de basistaken), de frontoffice blijft bij de gemeenten, de dienstverlening wordt kort bij de burger georganiseerd, er moet sprake zijn van een efficiënte organisatie, er moet budgettair neutraal gewerkt worden, er moet sprake zijn van continuïteit en flexibiliteit, de bestuurlijke invloed moet geborgd zijn, de beleidsautonomie moet behouden blijven, bestuurbaarheid is vereist en er moet sprake zijn van goed werkgeverschap. Randvoorwaarde is centrale sturing op de basistaken op de schaal van Zuid-Limburg. Schaalopties voor de basistaken (dat zijn de complexe milieutaken) zijn a. één fysieke RUD, b. één fysieke RUD met drie dependances en c. een netwerk-RUD. Model a heeft de (ambtelijke) voorkeur. Uit het onderzoek blijkt dat een deel van de gemeenten meer dan de basistaken wil inbrengen in de RUD (Wabo/VTH). De redenen die hiervoor genoemd worden, zijn integraliteit, het voldoen aan de kwaliteitscriteria voor de overige taken (met name op het vlak van bouwen en ruimtelijke ordening) en bedrijfsvoering (efficiënter organiseren).

Daarom wordt het combimodel voorgesteld, waarbij op Zuid-Limburgse schaal minimaal het basispakket wordt ingebracht in de RUD. Wil een partner meer inbrengen dan is dat mogelijk. In fase 2 wordt per gemeente bekeken wat ze precies willen inbrengen in de RUD en op basis daarvan wordt gezien hoe de RUD er uit komt te zien (schaaloptie a of b).

Wethouder Bijen informeert of we het eens zijn dat we met het combimodel fase 2 ingaan.

Burgemeester Vos informeert waarom we voor een minimaal model kiezen en of het niet logischer zou zijn om alle milieutaken (niet alleen de basistaken) in de RUD onder te brengen. Nu komt er een extra instituut bij voor milieu (de complexe milieutaken gaan naar de RUD, de simpele taken blijven achter bij de IMD en de gemeenten). Burgemeester Eurlings is blij dat we eindelijk onderweg zijn. We krijgen meer grip op de zaak. De volgende stappen worden gemakkelijker. Burgemeester Depla onderschrijft dit. Hij betreurt het dat het netwerkmodel zo snel wordt weggeschoven en dat we snel terug gaan naar het klassiek model. Er is zoveel technologie die deze werkwijze mogelijk kan maken. De ambtelijke projectgroep is nadrukkelijk in de afwijzing van het netwerkmodel; ambtelijk is hier veel weerstand tegen. Wethouder Bijen merkt op dat draagvlak bij de ambtenaren voor een succesvolle implementatie belangrijk is. De heer Teunisse acht het gezien de netwerksturing en randvoorwaarden (ICT en coördinatiepunt) niet haalbaar om een RUD in te richten voor 1 januari 2013. Hij merkt op dat een investering in ICT in ieder geval noodzakelijk is. Gedeputeerde Janssen meldt dat de provincie onlangs een ICT-systeem voor de uitvoerende taken heeft neergezet. Gemeenten kunnen dit overnemen; daar is bij het bouwen van het systeem ook al rekening mee gehouden. Burgemeester Clermonts vraagt zich af wat het voor de bedrijfsvoering van de RUD betekent als je er fragmentarisch taken in onderbrengt. Is er zicht op de consequenties? Burgemeester Cox geeft aan dat Sittard-Geleen voorstander is van het combimodel. Het is van belang om te bekijken hoe je als bestuurders (uiteraard met inachtneming van de wettelijke regels) grip kunt houden op dit proces. Ook Simpelveld is voorstander, zo zegt burgemeester Bogman, en is groot voorstander van een gemeenschappelijke regeling en van het inbrengen van meer taken in de RUD. Dit kan nader uitgewerkt worden in fase 2. Een nulmeting met betrekking tot het kwaliteitsniveau is noodzakelijk bij alle partners. Wethouder Ie meldt dat Stein voorstander is van het combimodel. Als alleen de basistaken worden ondergebracht in de RUD, dan blijft overal wat achter.

Dat is niet efficiënt. Bovendien zul je voldoende kritische massa moeten hebben om de taken goed uit te kunnen voeren. Burgemeester Vos geeft aan dat Nuth voorstander is van het combimodel. Zo ook Voerendaal: burgemeester Sprokkel vertelt dat zij aan het bekijken zijn hoe de overige taken het beste georganiseerd kunnen worden. Wethouder Willems meldt dat Maastricht voorstander is van het combimodel en informeert wat de financiële, organisatorische en personele consequenties zijn als gemeenten later aansluiten met plustaken. Besloten wordt om dit in fase 2 uit te werken en hier nadere afspraken over te maken. Gedeputeerde Janssen geeft aan dat achterblijvende taken ook moeten voldoen aan de kwaliteitseisen. Dat kost ook geld. Daarom heeft de provincie er voor gekozen om al haar uitvoerende taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de RUD onder te brengen. Gulpen-Wittem en Vaals steunen het model waarbij gestart wordt met de basistaken zegt burgemeester Van den Tillaar. Een nulmeting om een gelijkwaardig instapniveau te krijgen is een goed idee. De wethouders Weijers en Janssen en burgemeester Clermonts geven aan dat respectievelijk Kerkrade, Landgraaf en Onderbanken voorstander zijn van het combimodel: zij willen starten met het basistakenpakket en in een later stadium meer taken inbrengen. Burgemeester Brocken meldt dat Brunssum voorstander is van het combimodel en dat zij erg gelukkig zijn met de centrale sturing op de basistaken. Wethouder Dolmans geeft aan dat ook Meerssen voorstander is van het combimodel. Net als Valkenburg aan de Geul, zo meldt burgemeester Eurlings. Burgemeester Depla deelt mede dat ook Heerlen voorstander is van het combimodel en de intentie heeft om meer in te brengen dan het basistakenpakket. Belangrijk is de financiële kant en de mogelijkheid om achteraf nog te kunnen bezuinigen. PriceWaterhouseCoopers adviseert om te gaan werken met een flexibele schil qua bedrijfsvoering. De organisatie moet "lean and mean" zijn. Dat vraagt financieel technisch flexibele kaders in de gemeenschappelijke regeling.

Wethouder Bijen concludeert dat we ons kunnen vinden in één RUD op de schaal van Zuid-Limburg, waarin minimaal de basistaken worden geplaatst. Alle gemeenten kiezen voor het combimodel waarbij gemeenten ook kunnen besluiten om meer dan de basistaken (Wabo/VTH) in de RUD onder te brengen. Aandachtspunten hierbij zijn:

1. er moet een nulmeting komen om te bepalen waar de partners staan qua kwaliteit;
2. er moet aandacht besteed worden aan de mogelijkheden en onmogelijkheden van de netwerkconstructie;
3. er moet goed gekeken worden naar de instapkosten;
4. hoe gaan we bij het inrichten van de RUD rekening houden met de rijksbezuinigingen, mogelijke dienstverleningsovereenkomsten of shared services. En kun je zomaar uit de gemeenschappelijke regeling stappen?;
5. er moet een nadere toelichting komen op de taken. De werkpakketten moeten nader worden uitgewerkt.

Burgemeester Clermonts refereert aan een brief die recentelijk is ontvangen van de vakbonden en informeert wie het voor zijn rekening neemt om de overleggen met de bonden te organiseren. Dit wordt zo spoedig mogelijk nader uitgewerkt; GO en OR worden bijgepraat over de ontwikkelingen. Twee maanden geleden is er een informatieve bijeenkomst geweest met de ondernemingsraden. De tweede informatieve bijeenkomst zal plaatsvinden op 7 september 2011.

Vervolgstappen

De heer Sijmons geeft een toelichting op de vervolgstappen. Voor 1 oktober 2011 moeten we een stappenplan naar de staatssecretaris sturen. In verband met de verdere uitwerking wordt verzocht dat de benodigde besluitvorming in de colleges voor 1 november 2011 plaatsvindt. De ambtelijke projectgroep zal een uniform collegevoorstel hiervoor maken (uiteraard met nuancering in de besluitvorming). In maart/april 2012 staat de besluitvorming over missie, visie, besturingsmodel, structuur op hoofdlijnen en de inrichting en organisatie van de handhaving plaats gepland. In april/mei 2012 is de start van de implementatie voorzien. De RUD moet operationeel zijn op 1 januari 2013. Doorontwikkeling vindt plaats in 2013 en 2014.

Gedeputeerde Janssen constateert dat het tijdspad dat gepresenteerd wordt niet congruent is met de eisen van staatssecretaris Atsma. De heer Sijmons beaamt dit en geeft aan dat de concept-besluitvorming in overleg met de ambtelijk regisseur in lijn zal worden gebracht met de eisen van de staatssecretaris.

Omdat de formele besluitvorming in de gemeenteraden pas in een later stadium is voorzien, zal de ambtelijke projectgroep een raadinformatiebrief opstellen. Ook de vakbonden/GO/OR worden geïnformeerd, waarbij wordt aangegeven op welk moment zij actief betrokken worden in het proces.

Binnenkort zullen in fase 2 de volgende ambtelijke werkgroepen starten: taken, aansturing (inclusief de uitwerking van de gemeenschappelijke regeling), personeel (hier wordt de link gemaakt met OR en GO), financiën, processen en werkwijze (in verband met uniformiteit; inclusief ICT) en eventueel een werkgroep communicatie. Er wordt besloten dat hierbij meer bestuurlijke sturing op projectniveau gewenst is. Stuurgroep en kerngroep bekijken hoe ze dit vorm kunnen geven.

Wethouder Bijen sluit de bijeenkomst met dank aan de gastheer wethouder Willems voor de geboden gastvrijheid.